

433.

U S T A W A

z dnia 13 lipca 1920 r.

o uposażeniu nauczycieli i dyrektorów państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i preparand, oraz wizytatorów szkół.

Art. 1. Uposażenie nauczyciela składa się: a) z płacy zasadniczej, b) z dodatku drożyznianego i c) z dodatku za wyższe studja.

Płaca zasadnicza wynosi 1,300 m. pol. miesięcznie i zwiększa się co 3 lata o 300 m. pol. miesięcznie, ilość jednak trzechleci nie może przekraczać dziesięciu.

Dodatek za wyższe studja oblicza się według norm, ustalonych w art. 4 ustawy o uposażeniu urzędników i niższych funkcjonariuszów państwowych z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. Ust. № 65 poz. 429).

Art. 2. Czasu pełnienia normalnej powszechnej powinności wojskowej nie uwzględnia się przy wymiarze trzechleci, inna służba wojskowa zalicza się tylko wówczas, jeżeli nauczyciel nie spełniał jej równocześnie z inną służbą państwową. Trzechlecie przyznaje się z urzędu od pierwszego dnia miesiąca, następującego po terminie ukończenia trzechlecia.

Art. 3. Przez czas trwania wyjątkowych, wojną wywołanych warunków ekonomicznych, nauczyciel pobiera dodatek drożyzniany do płacy zasadniczej, zależnie od stosunków rodzinnych i miejscowości, w której pełni służbę stale. Dodatek drożyzniany otrzymuje nauczyciel w myśl postanowień artykułu 5 i 20 ustawy o uposażeniu urzędników i niższych funkcjonariuszów państwowych z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. Ust. № 65 poz. 429), a mianowicie: nauczyciel, mający mniej, niż 3 dodatki za trzylecia—taki, jak urzędnik VIII stopnia służbowego, mający 3, 4 lub 5 dodatków za trzylecia—taki, jak urzędnik VII stopnia służbowego, a mający 6 i więcej dodatków za trzylecia, taki — jak, urzędnik VI stopnia służbowego.

Art. 4. Jeżeli nauczyciel lub dyrektor otrzymuje mieszkanie w naturze, potrąca się z uposażenia wartość tego mieszkania.

Art. 5. Nauczyciel ani dyrektor nie może pobierać ze Skarbu Państwa poza uposażeniem, należnem mu z tytułu niniejszej ustawy, żadnego innego stałego uposażenia. Może jednak za spełnianie pewnych czynności, właściwych innym urzędom, otrzymywać dodatkowe wynagrodzenie, którego wysokość ustala właściwa władza centralna w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 6. Prawo do otrzymywania uposażenia rozpoczyna się: a) dla nauczycieli, wstępujących do służby państwowej czy to poraz pierwszy, czy ponownie, od 1-go dnia miesiąca, w którym objęcie służby nastąpiło, jeżeli nauczyciel rozpoczął pełnić swe obowiązki w pierwszej połowie miesiąca, a od 15-go—jeśli rozpoczął pełnić swe obowiązki w drugiej połowie miesiąca; b) w pozostałych wypadkach—z dniem, od którego opiewa mianowanie na nowe stanowisko, względnie z dniem pierwszym miesiąca po powstaniu warunków, uzasadniających zmianę w wymiarze uposażenia. Atoli w razie takiej zmiany miejsca służbowego, która pociągą za sobą zmianę wysokości uposażenia, przysługuje nauczycielowi prawo do uposażenia, odpowiadającego nowemu miejscu służbowemu, od pierwszego dnia miesiąca, następującego po uwolnieniu go od poprzednich obowiązków służbowych.

W razie śmierci nauczyciela, wstrzymuje się wypłatę uposażenia z ostatnim dniem miesiąca, w którym śmierć nastąpiła, a w razie rozwiązania sto-

sunku służbowego winny sposób—z ostatnim dniem tego miesiąca, w którym stosunek ten istotnie ustał.

Art. 7. Uposażenie wypłaca się nauczycielowi w ratach miesięcznych z góry, w pierwszym dniu każdego miesiąca.

O ile pierwszy dzień miesiąca jest niedzielą lub świętem uroczystym—wypłata uposażenia następuje w ostatnim dniu poprzedniego miesiąca.

Art. 8. Unormowane niniejszą ustawą uposażenie odnosi się do maksymalnej ilości godzin nauczania tygodniowo, która do czasu określenia jej w pragmatyce służbowej wynosi: a) dla uczących kaligrafii, rysunków, pracy ręcznej, muzyki, śpiewu lub gimnastyki — 24 godzin (lekcji) tygodniowo (I grupa); do tej liczby godzin obowiązany jest także nauczyciel szkoły ćwiczeń i preparand; b) dla uczących religii, historii, geografii, higieny lub propedeutyki fil.—20 godz. tygodniowo (II grupa); c) dla uczących języków, matematyki, fizyki, chemii, przyrody, pedagogii — 18 godz. tygodniowo (III grupa).

Art. 9. Jeżeli nauczycielowi zostanie powierzone zawiadywanie biblioteką dla uczniów lub zbiorami i pracownią przyrodniczą, zajęcia z tem związane zalicza mu się jako dwie godziny tygodniowo lekcji grupy II (art. 8). Zawiadywanie zbiorami fizyczno-chemicznymi i odpowiednią pracownią, a tak samo zawiadywanie odrębnymi zbiorami i pracownią fizyczną lub chemiczną tam, gdzie zostały one rozdzielone, zalicza się nauczycielowi jako 3 godziny tygodniowo lekcji grupy II (art. 8). Zawiadywania innemi zbiorami szkolnemi (biblioteką nauczycielską, zbiorami map, obrazów, tablic, modeli i t. p.) nie wynagradza się specjalnie i nie wpływa ono na zmniejszenie określonej art. 8 ilości obowiązkowych lekcji nauczyciela. W wyjątkowych wypadkach wielkiego bogactwa zbiorów i wynikającej stąd znaczniejszej pracy nad zarządzaniem niemi, Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może, w porozumieniu z Ministrem Skarbu, wyznaczyć odpowiednie wynagrodzenie. Księżom prefektom liczy się za dwie godziny lekcji odprawianie nabożeństw szkolnych i wygłaszanie nauk świątecznych dla uczniów. Nauczycielom seminarjów nauczycielskich, biorącym stale udział w konferencjach metodycznych z uczniami, dolicza się je za 2 godziny tygodniowo (grupa II).

Jeżeli nauczycielowi zostanie powierzone stanowisko opiekuna klasy, zajęcia z niem związane zalicza mu się jako 6 godzin lekcji tygodniowo (grupa II art. 8).

Art. 10. W razie potrzeby, nauczyciel obowiązany jest udzielać lekcji oraz spełniać czynności administracyjne lub wychowawcze, wymienione w art. 9, jako równoważne pewnej ilości lekcji, w łącznym wymiarze wyższym niż w art. 8. W takich wypadkach, za wykraczającą ponad normą art. 8 ilość tygodniowych lekcji przysługuje nauczycielowi dodatkowe wynagrodzenie. Wysokość wynagrodzenia za godziny nadliczbowe i sposób obliczania ich ilości określa Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Zastępstwa, trwające dłużej, niż dwa tygodnie, są płatne według tych samych norm, co godziny nadliczbowe.

Art. 11. Dyrektor (przełożona) państwowej szkoły średniej i seminarjum nauczycielskiego otrzymuje uposażenie, określone w art. 1, przysługujące mu jako nauczycielowi z tytułu jego lat służby, zarówno w charakterze nauczyciela, jak dyrektora. Prócz tego dyrektor otrzymuje dodatek za kierownictwo w kwocie 1,500 marek polskich miesięcznie. Kierownik preparandy lub szkoły ćwiczeń otrzymuje, oprócz wynagrodzenia, przysługującego

mu z tytułu jego służby nauczycielskiej, dodatek za kierownictwo, w wysokości 400 marek polskich miesięcznie. Za każdy oddział równorzędny otrzymuje dyrektor lub kierownik 50 marek pol. miesięcznie. Dyrektor (przełożona, kierownik) państwowej szkoły, przy której jest internat, otrzymuje wynagrodzenie dodatkowe, w wysokości 300 marek polskich miesięcznie. Jeżeli wymiar nauczycielskich zajęć dyrektora szkoły średniej lub seminarjum nauczycielskiego przekracza 8 godzin tygodniowo, dyrektor otrzymuje za te zajęcia osobne wynagrodzenie według norm art 10.

Art. 12. Nauczyciel lub dyrektor, powołany do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego lub władzy szkolnej drugiej instancji na stanowisko wizytatora szkół, otrzymuje uposażenie, należne dyrektorowi, oraz dodatek wizytatorski w wysokości 600 marek polskich miesięcznie.

Art. 13. Normy wszelkich innych poborów niestałych i ubocznych, jak djety, koszta podróży, określi rozporządzenie Rady Ministrów.

Postanowienia przejściowe.

Art. 14. Przy wyznaczaniu nauczycielom uposażenia po raz pierwszy na podstawie niniejszej ustawy, przy późniejszym przyznawaniu im dodatków trzechlecia, oprócz służby państwowej w szkole polskiej, zalicza się czas ich służby nauczycielskiej w państwowej austriackiej, niemieckiej lub rosyjskiej szkole na ziemiach polskich, jeżeli pozostają w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy w służbie państwowej polskiej lub wstąpią do tej służby najpóźniej w trzy miesiące po tym terminie. Zalicza się również czas, poświęcony w wymiarze najmniej 14 godzin tygodniowo pracy nauczycielskiej w prywatnej polskiej szkole aż do końca roku szkolnego 1919/20. W obydwóch wypadkach zalicza się jednakże do wymiaru trzechlecia najwyżej lat 21. Ograniczenie to nie przesądza jednak w niczem zaliczenia czasu służby w państwowej lub prywatnej polskiej szkole do emerytury. Czas, spędzony po tym terminie w prywatnej polskiej szkole, zaliczać się będzie tylko pod tym warunkiem, że nauczyciel taki najpóźniej 1 stycznia 1921 roku w piśmiennnej deklaracji odda się do dyspozycji Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i że posadę w szkole państwowej nadaną mu przed 1 maja dowolnego roku, od początku następnego roku szkolnego przyjmie. Gdy nauczyciel taki, wskutek przyjęcia nadanej mu posady państwowej, będzie musiał wbrew swemu życzeniu przenieść się do innej miejscowości, przysługuje mu zwrot kosztów przeniesienia, według przepisów dla urzędników państwowych. O uznaniu prywatnej instytucji, w której nauczyciel uczył, za prywatną polską szkołę średnią, jak również o uznaniu za wystarczające złożonych dowodów służby nauczycielskiej, rozstrzyga Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, na podstawie opinii komisji weryfikacyjnej. Decyzję co do zaliczenia lat służby, spędzonych w innej kategorii szkół lub przy mniejszym wymiarze godzin, niż wyżej określono, względnie w innym zawodzie, zastrzega się Radzie Ministrów.

Art. 15. Nauczyciele, których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego uznał za posiadających istotnie pełne kwalifikacje nauczycielskie, jakkolwiek nie posiadają ich formalnie, otrzymują dodatek za wyższe studia według art. 1 niniejszej ustawy.

Art. 16. Postanowienia ustawy niniejszej nie dotyczą nauczycieli kontraktowych, których wynagrodzenie, zależne od ilości godzin udzielanej nau-

ki, względnie od wymiaru innych zajęć szkolnych, normuje Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 17. Ustawa niniejsza obowiązuje od dnia 1 lipca 1920 roku.

Z dniem 1 lipca 1920 r. tracą moc obowiązującą wszystkie ustawy i przepisy w przedmiocie, objętym niniejszą ustawą.

Wyплаты, dokonane w ciągu marca, kwietnia, maja i czerwca 1920 roku ponad ustawowe uposażenie, uważa się za bezzwrotny dodatek regulacyjny po dzień 30 czerwca 1920 roku.

Art. 18. Wykonanie ustawy niniejszej poleca się Prezydentowi Ministrów, Ministrowi Skarbu oraz Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, a nadto, o ile chodzi o byłą dzielnicę pruską — Ministrowi byłej Dzielnicy Pruskiej.]

Marszałek:

Trąpczyński

Prezydent Ministrów i

Minister Skarbu:

W. Grabski

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

T. Łopuszański]

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:

W. Kucharski

434.

USTAWA

z dnia 13 lipca 1920 roku.

o uposażeniu nauczycieli publicznych szkół powszechnych, inspektorów szkolnych i zastępców inspektorów szkolnych.

Art. 1. Nauczyciele, posiadający prawem przepisane kwalifikacje, otrzymują zasadniczą płacę miesięczną urzędników państwowych X stopnia służbowego; po sześciu latach pracy zawodowej—IX, po dalszych dziewięciu latach VIII, a po dalszych dziewięciu latach—VII stopnia służbowego (art. 3 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. Dz. Ust. № 65, poz. 429, o uposażeniu urzędników i niższych funkcjonariuszów państwowych).

Art. 2. Nauczyciele, posiadający prawem przepisane kwalifikacje, otrzymują nadto, tytułem dodatku za wysługę lat, za każdy rok pracy zawodowej $2\frac{1}{2}\%$ pobieranej w danej chwili zasadniczej płacy.

Nauczyciel, posiadający prawem przepisane kwalifikacje, zaczyna pobierać dodatek za wysługę lat dopiero po ukończeniu trzech lat pracy zawodowej.

Dodatki za wysługę lat przyznaje się corocznie z urzędu od 1 dnia miesiąca, następującego po terminie wysługi.